

Tilsynsrapport, mastergradsutdanningen i sosiologi, studieåret 2007/08

1. Bakgrunnsinformasjon

Denne rapporten gjelder for masteroppgaveemnene i sosiologi, med unntak av metodeemnene. Tilsynsenssensors funksjonsperiode er 01.09.08-30.04.2011

2. Utforming av arbeidet

Foreliggende vurdering er basert på tilsendt karakterstatistikk (papir), oversikt over klager og klageresultater (excel-fil) og liste over sensorer (excel-fil). Ut over dette baseres vurderingen på informasjon tilgjengelig gjennom instituttets nettsider; emnebeskrivelser, undervisningsplaner, pensum og eksamensoppgaver. Det er tatt utgangspunkt i emnesidene(semestersidene) for studieåret 07/08. Det har ikke vært tilgang til studentevalueringer eller annet relevant materiale.

Det har ikke vært gjennomført møter med representanter for instituttet.

3. De ulike emnene

Generelt Instituttet tilbyr et bredt tilfang av emner, dels innenfor teori, og dels innenfor mer spesialiserte tema. Det er etter undertegnede vurdering ingen emner som nå fremstår som spesielt problematiske, verken med tanke på innhold eller undervisningsopplegg. Også sett under ett fremstår tilbudet som tilfredsstillende.

Generelt virker tilbudet omfattende og allsidig, med et godt tilfang av valgmuligheter. De ulike emnene er i hovedsak beskrevet på en slik måte at det gis tilfredsstillende informasjon om læringsmål og innhold. For noen emners vedkommende kan imidlertid terminologien som er benyttet i beskrivelsene nok fremstå som forholdsvis tungfordøyelig i forhold til målgruppen, se for eksempel første setning i beskrivelsene av sos 4004 og sos4005. Et råd til instituttet er at en ser nøye på formuleringene i emnebeskrivelsene og vurderer disse i forhold til at de skal gi grunnlag for potensielle og ferske mastergradsstudenters valg av studium og spesialisering.

Noen emner klassifiseres som "avanserte emner på masternivå", uten at det fremgår hva som ligger i denne betegnelsen. Er dette det samme som det som i den generelle beskrivelsen av masterstudiet betegnes som "teorifordypning"? I så fall bør betegnelsene bringes i samsvar med hverandre. I motsatt fall bør betegnelsen forklares. Det fremgår heller ikke av beskrivelsene om et slikt "avansert emne" stiller spesielle krav til forkunnskaper.

Emnesidene gir for de fleste emnenes vedkommende ryddige oversikter over pensum og undervisningsopplegg. Det er imidlertid eksempler på at emnesidene ikke inneholder detaljert undervisningsplan, men bare oppgir tid og sted, jfr sos4500. Undervisningsplanene har også noe ulik detaljeringsgrad når det gjelder tema for de ulike forelesningene. Mens det i noen emner er tydelig hva som skal tas opp, er det i enkelte andre bare oppgitt pensumreferanser. Når undervisningen er så tidsmessig konsentrert som den er ved ISS, bør det være tydelig for studentene hva slags tema, og helst også hvilke mer spesifikke læringsmål som er knyttet til de ulike deloverskriftene i undervisningsplanen. Her bør en vurdere å innføre en mer helhetlig praksis.

Pensumomfanget for emner på 10 studiepoeng varierer noe mht sidetall, fra ca 500 til over 700 sider. Sett fra utsiden synes det ikke å være slik at denne variasjonen er begrunnet ut fra ulik vanskelighetsgrad. Dersom dette ikke finnes allerede, bør instituttet vurdere å innføre en veiledende

øvre og nedre grense for pensumbelastningen per studiepoeng, og der avvik fra dette må begrunnes særskilt.

På en del emnesider mangler informasjon om fagansvarlige, jfr. for eksempel 4200, 4301, 4302 og 4400. I henhold til standard tabell om fagansvar skal det også oppgis treffetid. Dette ser ikke ut til å være oppgitt for noen av de fagansvarliges vedkommende. Hvis en ikke lenger har en ordning med faste treffetider, er det kanskje like greit å fjerne den kolonnen?

Et generelt råd til instituttet er at en innfører en sentralisert rutine for kvalitetskontroll av semestersidene. Denne bør dels være faglig og knyttet til formuleringer og innhold, dels knyttet til formalia, for eksempel at det er oppgitt hvem som er emneansvarlig.

Eksamensoppgaver

Oppgavene i de emnene som har skoleeksamener fremstår nå som standardiserte, med en oppgave som omfatter begrepsdrøftinger (3 av 4) og en essayoppgave (to alternativer å velge mellom). Oppgavene fremstår som entydige, og med en vanskelighetsgrad som synes rimelig i forhold til pensumlitteraturen i de ulike emnene. Det er etter undertegnedes vurdering ingen grunn til å endre verken på form eller opplegg.

Noen av emnene har hjemmeeksamen. Her er praksis for oppgaveutforming mer sprikende. Det er eksempler på oppgaver som eksplisitt ber kandidatene drøfte tema eller begreper fra pensum (sos 4003), mens det i ett emne (sos 4004) er formulert som "trekk gjerne inn eksempler fra pensum", og i et annet (sos 4005) sies det at kandidatene skal drøfte det aktuelle temaet "i lyset av relevant pensumlitteratur eller annen litteratur". Instituttet bør vurdere om en generelt skal utforme hjemmeoppgavene slik at en stiller eksplisitte krav om anvendelse av pensumtekster og ikke lar dette være opp til studentene.

Bare i ett tilfelle (sos 4006) er det gitt en hjemmeoppgave der studentene skal benytte pensumlitteraturen for å drøfte en aktuell problemstilling med utgangspunkt i oppgitt empiri. For å unngå problemer med avskrift/juks, er det generelt en fordel å gi hjemmeoppgaver som er slik formulert at studentene skal anvende pensum i forhold til en original problemstilling, slik som i dette eksemplet fra sos 4006. Tilsvarende kan en også gjøre i teoretiske drøftingsoppgaver, men de må i så fall utformes slik at en ikke kan svare ved å kopiere foreliggende tekster.

Karaktersetting og sensur

Karakterfordelingen for de ulike emnene varierer noe, men det er en tydelig venstreskjev fordeling, med B som vanligste karakter, og for en del emners vedkommende med C som dårligste karakter. Med relativt små studentgrupper er fordelingen likevel ikke så påfallende at det gir grunn for nærmere analyse. For sikkerhets skyld bør en likevel se på fordelingene over flere studieår.

For mastergradsoppgavene er karakterfordelingen annerledes enn for emnene, med C som hyppigst brukte karakter og færre A og B.

Det er få klager på sensuren for mastergradsemnene, og klagen gir i hovedsak samme resultat som i opprinnelig sensur.

Det er ingen merknader til sammensetningen av eksamenskomisjonene.

Av nettsidene som gir oversikt over eksamensoppgaver fremgår at det ikke er utarbeidet sensurveiledning for noen av de emnene som her er vurdert. Selv om dette kanskje ikke er så påkrevet når det er bare en kommisjon for hvert emne, bør en likevel vurdere om dette ikke burde gjøres som en tilbakemelding til studentene.

4. Samlet vurdering

Sette under ett fremstår den delen av mastergradstilbudet som her er vurdert som gjennomgående tilfredsstillende, både mht faglig innretning, faglig nivå og undervisningsopplegg.

Som det fremgår av ovenstående merknader er det likevel en del praktiske og substansielle forhold som bør vurderes med sikte på forbedringer og mer enhetlig praksis.

Trondheim, 30.11.08

Per Morten Schiefloe